

תפ"ח 69730/09/16 - מדינת ישראל נגד שי ריטברג

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

10 דצמבר 2017

תפ"ח 69730-09-16 מדינת ישראל נ' ריטברג(עציר)

מספר פל"א 397505/2016

לפני כבוד השופטת, סגנית נשיא רות לורך, שופט צבי דותן, שופטת דבורה עטר
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם

שי ריטברג (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה עוה"ד שמי לוי

הנאשם הובא באמצעות שב"ס

ב"כ הנאשם עוה"ד אייל אוחיון

גזר דין

אנו מורים על איסור פרסום כל פרט שיש בו כדי לזהות מי מהמתלוננות.

1. ביום 9.8.17 הורשע הנאשם, על פי הודייתו, במסגרת הסדר טיעון, שלא כלל הסכמה לענין העונש, בביצוע העבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן, והן: אינוס במרמה, לפי סעיף 345(א)(2) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (ריבוי עבירות), נושא האישום הראשון; ומעשה מגונה במרמה - לפי סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(2) לחוק, נושא האישום השני.

האישום הראשון

2. ביום 17.8.16 יצר הנאשם קשר באמצעות רשת הפייסבוק עם ב.ב. (קטינה ילידת 1999, להלן:

עמוד 1

"הקטינה" בהציגו עצמו במרמה כסוכנת דוגמניות בין"ל בשם שיר רותם (להלן - "שיר"), העובדת עם גורמי פרסום בארץ ובחו"ל, בירר עמה בדבר רצונה לדגמן עבור חברות אופנה בחו"ל, שלח לה הודעות מחמיאות לגבי נתוניה הגופניים, וביקש שתשלח לו תמונות שלה בבגד ים ובהלבשה תחתונה, ותציין את נתוניה הגופניים, וכן הכתובת ומספר הטלפון שלה.

הקטינה עשתה כן. בו-ביום, בשעה 15:59, שלח הנאשם לקטינה הודעה בפייסבוק לפיה הוא מייחל לעבוד עמה וכי צלם מטעמו ייצור עמה קשר לצורך צילום "בוק".

בהמשך, במועד שאינו ידוע, התקשר הנאשם אל הקטינה, הציג בפניה מצג שווא לפיו הוא עובד עם שיר, והשניים קבעו להיפגש ביום 21.8.16 בשעה 08:30 בתחנת הרכבת בית יהושע בנתניה. הקטינה נתבקשה על ידו להצטייד לצורך הצילומים בתחתונים ובחזיה, בבגד ים, שמלה, חצאית וגופיה.

במועד הנ"ל אסף הנאשם את הקטינה מתחנת הרכבת והסיעה לביתו בנתניה. בהגיעם לדירה, נעל הנאשם את הדלת וסגר את החלונות, הצביע לעבר קיר הסלון שעל רקעו יבוצעו הצילומים, והורה לקטינה ללבוש בגד ים, והיא עשתה כן.

הנאשם החל לצלם את הקטינה, ובמסגרת מצג השווא אמר לקטינה כי היא "אינה אמוציונאלית". משהגיבה הקטינה כי התמונות נראות לה טובות, הוסיף הנאשם להתעקש ולהסביר לה כי קיימת שיטה שתוביל לכך שהתמונות תצאנה מוצלחות ומלאות ברגש, וכי עליה להיות "חרמנית", והדרך הטובה ביותר להשיג זאת היא תוך קיום יחסי מין, שלאחריהם, כך הסביר לה, צילומי הדוגמנות יהיו מוצלחים יותר. בתוך כך אמר לה לעצום עיניה, נגע בפניה, נישקה והורה לה "לזרום" בכדי שיצליח לצלם תמונות "אמוציונליות".

נוכח מצג השווא, פעלה הקטינה על פי הנחיותיו של הנאשם והתנשקה עמו. לאחר מכן צילם הנאשם את הקטינה.

בהמשך לכך התקרב הנאשם אל הקטינה, שעמדה צמוד לקיר, ואמר לה כי התמונות "אינן טובות" וכי החדרת איבר המין תשנה את טיבן. בשלב זה נגע הנאשם בפניה של הקטינה, הכניס את ידו לתוך תחתוני בגד הים והחדיר את אצבעותיו לאיבר מינה. לאחר מכן צילם הנאשם את הקטינה, וטען בפניה כי המעשה המיני הביא לפער בין התמונות.

3. בשלב זה הורה הנאשם לקטינה להחליף לחזיה ותחתונים, ולאחר שעשתה כן, צילם אותה, ושב וטען כי התמונות "אינן אמוציונליות מספיק". הוא שכנע אותה כי החדרת איבר המין היא האמצעי הטוב ביותר "להפקת אמוציות בתמונות". משאמרה הקטינה לנאשם כי איננה מעוניינת לקיים עמו יחסי מין, וכי היא סובלת מכאבים, ניסה הלה להרגיעה, בהבטיחו כי לא יעשה לה דבר, למעט חיכוך בה. בהמשך הורה לקטינה לגשת אל חדר הילדים בדירה, לשכב על הספה האדומה, בעודו נכנס אחריה, תוך שהוא שב ומציין כי אין לה ממה לחשוש וכי לא יחדור אליה אלא רק יתחכך בה.

לנוכח מצג השווא של הנאשם, הסכימה הקטינה לשכב על הספה, שכן, רצתה שהתמונות תהיינה מוצלחות ותקדמנה את הצלחתה בעולם הדוגמנות. בעודה שוכבת על הספה, הורה לה הנאשם

להפשיל תחתוניה ולפשק רגליה, והיא עשתה כן. הנאשם הפשיל מכנסיו ותחתוניו, נשכב על הקטינה והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה.

4. בהמשך הורה לה לשנות תנוחה כך שתשב עליו, והיא עשתה כן, ואז שב והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה, בעודו אוחז במותניה ומניע את גופה במשך חמש דקות עד שהגיעה לסיפוק מיני. מיד בתום המעשה המיני אמר לה הנאשם כי כעת עליה להצטלם, והיא פעלה לפי הנחייתו, לבשה תחתוניה והצטלמה.

5. בסמוך לאחר מכן, משהורה הנאשם לקטינה ללבוש חצאית וגופיה, ביקשה הקטינה שלא יגע בה. הנאשם שב על אמירותיו כי התמונות "אינן אמוציונליות" וכי עליהם לקיים יחסי מין. הקטינה, שהאמינה למצג השווא של הנאשם, הורידה תחתוניה, ואז אמר לה הנאשם לכרוע על ארבע. הקטינה התחננה בפניו כי יחדל ממעשיו משום שהיא סובלת מכאבים באיבר מינה, אך הנאשם לא חדל מדרישותיו.

הקטינה כופפה את פלג גופה העליון, למצב של חצי עמידה, והנאשם גהר מאחוריה, הפשיל תחתוניו והחדיר את איבר מינו לאיבר מינה. מיד לאחר ביצוע זממו ובמסגרת "השיטה" שהציג בפניה, צילם אותה.

6. בהמשך, אמר הנאשם לקטינה כי סט תמונות נוסף ייערך ביער הסמוך לתחנת הרכבת בית יהושע, ובו ביום, בשעה 10:00, נסעו השניים ליער. בהגיעם לשם חזר הנאשם על מצג השווא כמפורט לעיל, ובשלב כלשהו נשכב על הקרקע והורה לקטינה לשכב עליו. הקטינה סירבה וביקשה לסיים את הצילומים, אולם הנאשם הורה לה בשנית לשכב עליו, והיא עשתה כן, בגלל חששה מפניו. הנאשם החדיר את איבר מינו לאיבר מינה. משסיים לבצע זממו, הוציא את המצלמה וצילם אותה.

7. בהמשך הורה הנאשם לקטינה להחליף בגדיה לחזיה ותחתונים, שאז שבה וציינה בפניו כי היא חשה כאבים באיבר מינה, אך הנאשם התעלם מדבריה, והקטינה פעלה כהוראתו, החליפה את מלבושיה ולבשה חזיה. בשלב זה הורה לה הנאשם להמתין בטרם לבישת התחתונים, שכב בשנית על הקרקע והורה לה לשכב עליו. הקטינה עשתה כן, והנאשם החדיר איבר מינו לאיבר מינה. בחלוף מספר דקות, משסיים לבצע זממו, התרומם מהקרקע וצילם את הקטינה.

בהמשך, ובמסגרת השיטה ומצג השווא, הסתכל הנאשם בתמונות שצילם, תוך שהוא מתפעל מטיבן ואיכותן לאחר שבעל אותה.

8. בסמוך לאחר מכן הורה הנאשם לקטינה להחליף מלבושיה לחצאית וגופיה, ללא תחתונים, ניגש אליה, כופפה, הרים חצאיתה והחדיר איבר מינו לאיבר מינה, זאת שעה שכל אותה עת אמרה לו הקטינה כי אינה רוצה בכך וכי הוא מסב לה כאב. מיד לאחר מכן צילם את הקטינה.

9 במעשיו כמתואר לעיל, בעל הנאשם את הקטינה, תוך הסכמה שהושגה במרמה, לגבי מיהות העושה והמעשה.

האישום השני

10. במהלך חודש אוגוסט 2016 במועד שאינו ידוע במדויק, יצר הנאשם קשר בפייסבוק עם ד.ד. (להלן: "המתלוננת"), בהציגו עצמו במרמה כסוכנת דוגמניות בינ"ל בשם שיר רותם, וביקש ממנה שתמסור לו פרטים אודותיה (גיל, מקום מגורים, מספר טלפון), בכותבו לה כי היא בעלת פוטנציאל להצלחה בעולם הדוגמנות בחו"ל, ועשויה להרוויח סכומי עתק, הנעים בין ₪200,000 - ₪300,000. כמו כן כתב לה כי צלם מטעמו יצור עמה קשר לצורך קביעת מועד לצילומים, וכי עליה להצטייד בבגד ים, תחתונים וחזיה, חצאית וגופיה.

בסמוך לאחר השיחה, התקשר הנאשם למתלוננת, הציג עצמו במצג שווא כצלם מטעם "שיר", שאל אותה האם היא יודעת להצטלם בצורה "חושנית", והאם תהיה מוכנה לעזוב את הארץ ולעבוד בחו"ל. הם קבעו להיפגש ביום 4.9.16 בסמוך לתחנת הרכבת בנתניה.

המתלוננת נסעה אז למקום המפגש ברכבה, יחד עם חברותיה וידידה. במהלך הנסיעה התקשר הנאשם מספר פעמים למתלוננת, בירר עמה היכן היא, וציין כי כבר מאוחר. משהבין כי היא איננה לבד ברכב, אמר כי בזמן הצילומים החברים לא יוכלו לשהות בקרבתה, וזאת כדי שיצאו "אמוציות טובות" בתמונות.

11. בהגיע המתלוננת למקום המפגש, היא פגשה בנאשם, שישב ברכבו, ובהתאם להנחייתו, נסעה אחריו לחורשה נטושה סמוך לתחנת הרכבת. הנאשם עצר את רכבו בחורשה, והמתלוננת בעקבותיו, והורה לה להחליף בגדיה לבגד ים. המתלוננת עשתה כן, כשחברותיה מסתירות את גופה.

לאחר מכן הורה הנאשם לחברות ללכת לרכב, ושהמתלוננת לא תראה אותן, כי זה מפריע.

הנאשם החל לצלם את המתלוננת, ובמסגרת מצג השווא הפגין אכזבה רבה מתוצרי התמונות, אמר לה כי "האמוציות לא טובות", וכי עליה לדמיין עצמה בסיטואציה אינטימית עם בן זוגה, וכן שאל אותה היכן היא אוהבת שנוגעים בה.

משהודיע לה הנאשם כי בכוונתו לגעת בה לצורך הפקת "אמוציות טובות" ותמונות חושניות ומוצלחות, סירבה המתלוננת לבקשתו.

הנאשם המשיך במצג השווא, הורה למתלוננת לעצום עיניה ולדמיין עצמה בדמות של חיה פרועה, והיא עשתה כן. או אז נגע הנאשם בפניה ובשפתיה, ובהמשך, הורה לה לפתוח עיניה, ומשעשתה כן, צילם אותה.

12. הנאשם שב וציין כי התמונות אינן מוצלחות וכי חברותיה מפריעות למהלך הצילומים, ועל מנת להרחיקה מהן, הורה לה לטפס על גבעה סמוכה. הנאשם והמתלוננת עלו על הגבעה לבדם, או אז הפציר הנאשם במתלוננת שתאפשר לו לגעת בה, תוך שימוש במצג השווא כי המגע נדרש לשם הצלחת הצילומים. כדי לשכנעה לאפשר לו לגעת בגופה, השווה הנאשם עצמו לגינקולוג.

בשלב זה הורה הנאשם למתלוננת לעצום את עיניה והמתלוננת עשתה כן. או אז הניח ידו על מותנה, נגע בחזה, בבטנה ובסמוך לאיבר מינה. הנאשם הרים את חלקו התחתון של בגד הים, הכניס ידו ונגע באיבר מינה של המתלוננת. בשלב זה פקחה המתלוננת את עיניה, הדפה את הנאשם, התלבשה ועזבה את המקום.

13. במעשיו אלה ביצע הנאשם במתלוננת מעשים לשם גירוי, סיפוק, או ביזוי מיני, וזאת תוך הסכמתה שהושגה במרמה לגבי מיהות העושה.

תסקיר נפגעת העבירה (באישום הראשון)

14. המתלוננת, בת 18 כיום, רווקה, בת להורים שעלו מאוקראינה. היא מתמודדת מגיל צעיר עם קשיים רבים, שמקורם בדינמיקה משפחתית מורכבת. בשל מצבה הנפשי המורכב, היא מהווה "טרף קל" לפוגעים, אשר מזהים ומנצלים זאת.

15. במהלך האירוע נושא האישום, חוותה המתלוננת חוויה של החפצה וחוסר נראות כאדם בעל צרכים ורצונות משלה. השפלה ודה-הומניזציה הן טראומתיות ולעיתים הם המרכיבים הטראומטיים ביותר בחוויית הפגיעה. על מנת לשרוד את האירוע, השתמשה במנגנוני הגנה הישרדותיים של ניתוק ופיצול. קיימת אצלה גם תחושת אשמה ובושה משמעותית, על כך שלא זיהתה את הסיכון. זהו אחד מתחומי הנזק המרכזיים, תחושתה כאילו שיתפה פעולה, לא נלחמה, ולא מנעה הימשכות הפגיעות.

16. בעקבות האירוע סבלה כאבים באזור הרחם ובאיבר המין, ועברה בדיקות רפואיות פולשניות. בבדיקות אלה נתגלה כי נדבקה במחלת מין, משום שהנאשם קיים אתה יחסי מין לא מוגנים.

17. העובדה שהפגיעה הייתה בגיל ההתבגרות מהווה מוקד נזק משמעותי נוסף, מכיוון שזהו גיל פגיע ורגיש, בייחוד בתחום גיבוש הזהות העצמית וגילוי המיניות.

התמודדותה עם חוויית ההשפלה, הרמיסה והמחיקה, עקב התייחסות הנאשם כלפיה, ערערו עוד יותר את הדימוי העצמי שלה.

18. מאז הפגיעה היא סובלת מהפרעות שינה, חלומות מסויטים, מחשבות על מוות וחרדות. מתרחקת

מאנשים, נמנעת לצאת מהבית, נפגע אמונה בבני אדם ובעולם כמקום בטוח. נמנעת מקשרים חברתיים חדשים, ממעטת לצאת לבילויים חברתיים. חל צמצום בקשריה הבינאישיים. איננה מעוניינת בקשר זוגי. מסתייגת ממגע מכל סוג שהוא.

19. חלה התדרדרות בהתמכרותה לסמים, שסייעו לה, להבנתה, להתנתק ממחשבות טורדניות אודות הפגיעה, והרגיעו אותה. השתלבה בטיפול ב"אל-סם". בהגעתה לשם, מצבה הוגדר קשה. לבסוף חדלה משימוש בסמים. סיימה תיכון ובגרויות, וקיבלה פטור משירות צבאי, בשל פגיעה ברגלה.

20. המתלוננת עושה כל שביכולתה כדי לא להיות במגע עם זיכרונות הפגיעה.

היא מתקשה בשלב זה להאמין כי תוכל אי פעם לנהל אורח חיים נורמלי, ולבנות משפחה משלה. היא חסרת אמונה שמישהו יוכל לאהוב אותה מבלי לפגוע בה. נעדרת תקווה לעתיד טוב יותר.

21. היא זקוקה לסיוע טיפולי מקצועי, שסייע לה להשיב, גם אם באופן חלקי, את האמון, הביטחון והשליטה לחייה.

22. הכרה חיצונית ברורה וחד משמעית בפגיעה הקשה ובנזקים שנגרמו לה ע"י הנאשם, היא חיונית עבורה, וייתכן שתהווה מסר מחזק, וגם תסייע לה בהמשך לפנות לטיפול. שירות המבחן ממליץ להעניק לה פיצוי כספי משמעותי.

הראיות לעונש

23. **ב"כ המאשימה** הגישה גיליון הרשעות קודמות של הנאשם (ת/1), ממנו עולה כי בעברו הרשעה אחת, בגין תקיפה סתם - בת זוג, עבירה שבוצעה בשנת 2006, ובגינה נדון הנאשם למאסר על תנאי והתחייבות. הרשעה זו התיישנה ביום 5.2.14.

24. **במסגרת ראיות ההגנה** העיד בפנינו מר דוד מלניקוב חברו של הנאשם המכיר אותו מזה 12 שנים, כשלדבריו, הנאשם תמיד היה חבר טוב ואיש משפחה נפלא הדואג לילדיו ולמשפחתו. מר מלניקוב ציין כי הוא יודע במה הורשע הנאשם, וכי לא חשד אי פעם שהנאשם יבצע מעשים כאלה או כי אפשרי שיבצעם. עוד מסר כי הנאשם נמצא בעיצומם של הליכי גירושין, כהמשך ישיר להליך המשפטי בתיק זה, וכי הוא סובל מאוד ממצבו ומכך שנמנע ממנו הקשר התקין עם ילדיו.

25. כמו כן העיד בפנינו מר מנדל ריטברג, אביו של הנאשם. הוא ציין כי עלה ארצה עם הוריו בשנת 1972, ועבד כל חייו כדי לתמוך גם בהוריו, עד שלקה בליבו, ועבר שני התקפי לב ושני צינתורים. האב גינה את

מעשי בנו וביקש סליחה, בציינו כי הנאשם הוא כל שנותר לו, שכן, איבד בת אחת, שנפטרה בארץ, וכן איבד את אחיו בשואה. כמו כן הגיש מסמכים רפואיים, נ/1, המעידים על מצבו הרפואי, ועל היותו בעל 80% נכות בביטוח לאומי, ומקבל קצבת נכות.

הטיעונים לעונש

26. **ב"כ המאשימה, בטיעוניה לעונש, הדגישה את החומרה והמניפולטיביות במעשי הנאשם, תוך ניצול רשת הפייסבוק והתחזות לגורם שביכולתו לקדם את הקטינה למסלול דוגמנות, וכן את העובדה שביצע את העבירות בגיל 37, בעודו נשוי ואב לילדים, מול קטינה בת 17.**

עוד הדגישה, כי במסגרת האישום השני, פעל הנאשם באותה שיטה, כשמדובר ברצף מקרים חמור, המצדיק לשיטתה מאסר משמעותי. לטענתה, העונש בחוק על עבירת האינסוס במרמה הוא אותו עונש כמו בעבירת אינסוס אשה שלא בהסכמתה החופשית, בפרט כשמדובר במי שהורשע בריבוי עבירות אינסוס.

המעשים בוצעו אמנם ברצף כרונולוגי, כולם באותו יום, אך היו לנאשם מספיק הזדמנויות לעצור, ובכל אופן הוא המשיך, ובעל את הקטינה שוב ושוב ושוב, התנהגות שהיא חסרת חמלה לחלוטין.

לדבריה, בעידן האינטרנט, כשהגישה אל נערות החפצות בפרסום ובמסלול דוגמנות כל כך קלה ופשוטה, על בית המשפט לסייע בדרך של הרתעה מפני מעשים שכאלה, ע"י השתת ענישה ראויה.

האישום השני אף הוא חמור, לשיטתה, משהופעל ע"י הנאשם דפוס פעולה דומה, אם כי מדובר במתלוננת אסרטיבית, שהגיעה עם חברותיה, וההרשעה היא בעבירה פחותה בחומרתה.

ב"כ המאשימה הדגישה שבכל הקשור לעבירות האינסוס שבוצעו בקטינה, הנזק אינו טעון הוכחה. לדבריה, בניצול מיני תוך מרמה יש רכיב של גניבת דעת ומניפולציה. למרות שיש כאן אמירות של הקטינה לגבי כאביה, ברור שלא אלמנט הכוח דומיננטי במקרה זה, אלא גניבת הדעת והגעה לקיום יחסי מין במרמה. תסקיר נפגעת העבירה לגבי הקטינה הגיע לאחר הטיעונים לעונש, וב"כ המאשימה התייחסה אליו והפנתה לנזקים הרבים שנגרמו לקטינה, הכול כמפורט בתסקיר.

עוד יש להתחשב, לדבריה, בהרשעה קודמת שיש לחובת הנאשם, שהיא איזוטריית ביחס למעשים בהם הורשע בתיק זה.

לעמדת התביעה, המתחם הראוי לעבירות נושא האישום הראשון הוא 4 - 6 שנות מאסר, ולעבירות נושא האישום השני 1.5 - 2.5 שנות מאסר, כאשר העונש שהיא מבקשת להשית על הנאשם הוא 8 שנות מאסר, וכן מע"ת ופיצוי משמעותי לכל אחת מהמתלוננות.

27. **ב"כ הנאשם, בטיעונו לעונש**, טען כי העונש לו עותרת התביעה, של 8 שנות מאסר בפועל, אינו מתקבל על הדעת ושמור למקרים אחרים, חמורים בהרבה ממקרה זה.

הנאשם, בן 38 כיום, אב לארבעה ילדים קטינים. עברו הפלילי כולל הרשעה אחת, בגין עבירה מ-2006, בגינה נדון למע"ת.

הנאשם הודה כבר בחקירתו הראשונה, ובכך חסך את העדת המתלוננות. הנאשם לא קיבל שום "תמורה" בעד הודייתו, והדבר מצביע על ההפנמה והחרטה הגדולה שהוא חש.

לעמדתו, אין זה נכון לראות במעשי הנאשם מעשים שראויים לענישה כבעבירות של אונס "קלאסי", והפסיקה מלמדת, לטענתו, שלא זו נקודת המבט על עבירות של אינוס במרמה.

הסנגור עתר להתחשבות בנסיבות הקשות ובטרגדיות שחוותה המשפחה, כעולה מדברי אביו של הנאשם.

באשר לתסקיר נפגעת העבירה, שהוגש ביחס לקטינה, טען הסניגור כי האמור בתסקיר אינו תואם את המציאות, ויש להתייחס אליו בזהירות. הסניגור הגיש לנו תמונות של הקטינה בפייסבוק, אשר מלמדות, לטענתו, על "מתלוננת אחרת לגמרי", בחורה שמחה, חיה, יפה, מודעת לנתונה, שמנהלת קשרים חברתיים עם הרבה מאוד אנשים.

לעמדת הסנגור, מתחם העונש ההולם הוא 9 - 36 חודשי מאסר.

28. **ב"כ המאשימה** השיב לטענה בענין תמונות הקטינה בפייסבוק, כי לכל היותר ניתן ללמוד מהן, שהיא מנסה להציג כלפי חוץ מצג של התמודדות, אך הדבר אינו מלמד על רגשותיה, ולא סותר את מה שסיפרה לעורכת התסקיר אודות מצבה ורגשותיה.

דבר הנאשם

29. הנאשם בדבריו ביקש סליחה, הצר על כך שבמקום שיטפל הוא בהוריו המבוגרים, הוריו נאלצים בעת הזו לתמוך בו. וכן דיבר על הליך הגירושין, אותו חווה בעקבות העבירות שביצע. שיתף בקשייו מול ילדיו, שאותם אינו יכול לראות באופן סדיר, בשל הליכי הגירושין. בין היתר אמר **"אני כן מודע לטעויות שעשיתי, לדברים הלא טובים, ואני מצטער עליהם בדרכים שהייתי מוכן לוותר על החיים שלי כדי להחזיר את הגלגל אחורה"**. ביקש מביהמ"ש שתינתן לו הזדמנות לפצות את בני משפחתו על האכזבה והסבל שגרם להם.

דין והכרעה

ריבוי עבירות

30. מוסכם בין הצדדים (פרו' עמ' 18, ש' 23 - עמ' 19, ש' 2) כי כל העבירות נושא האישום הראשון מהוות "אירוע אחד" כמשמעותו בסעיף 40"ג לחוק העונשין, ועל כן יש לקבוע בגינם מתחם עונש אחד. ברור גם, שהאירוע נושא האישום השני הוא אירוע אחר, שלגביו יש לקבוע מתחם נפרד, וגם לא נטען בפנינו אחרת.

א. מתחם העונש ההולם

הערך החברתי שנפגע, ומידת הפגיעה בו

31. הערכים המוגנים בענייננו הם האוטונומיה של האישה על גופה, כבודה כאדם, שלמות גופה ונפשה, בטחונה האישי, וצנעת הפרט שלה.

"עבירת האינוס נועדה ובאה להגן על ריבונות האישה על גופה, על כבודה של האישה כאדם, על האוטונומיה של רצונה, על ה-אני. בריח התיכון בעבירת האינוס הוא הגנה בלתימתפשרת על זכותה של האישה - כמוה כגבר - לבחירה חופשית...." (ע"פ 115/00 טייב נ' מ"י פ"ד נד (3) 289, בעמ' 329).

בנוסף, באישום הראשון עסקינן בקטינה, והערך החברתי הוא גם "ההגנה על שלומם של קטינים והדאגה להתפתחותם התקינה, ובכללם בני נוער, הנתונים להשפעה ולפיתוייםבאמצעות האינטרנט" (תפ"ח (ב"ש) 10269-08-12 מ"י נ' בר שלום, בעמ' 21 בפרסום באתר נבו).

"בית משפט זה הדגיש בעבר את חובתו להגן על קטינים, ולנקוט יד עונשית קשה כלפי מי שניצלו את אמונם ותמימותם של קטינים, תוך ביזויים והשפלתם" (ע"פ 6695/08 פלוני נ' מ"י).

32. מידת הפגיעה בערכים אלה במקרה שבפנינו היא גבוהה, וזאת ביחוד באישום הראשון, שבו הודה הנאשם בכך שאנס את הקטינה במרמה שבע פעמים באותו יום.

מדיניות הענישה הנהוגה

33. בית המשפט העליון הדגיש פעמים רבות את -

"חומרתן המיוחדת של עבירות מין, ועל כך שהן מחייבות תגובה עונשית הולמת, אשר תבטא את הסלידה החברתית ממעשים אלה, ותוקיע את מבצעהין (ראו: ע"פ 3873/08 אטיאס נ' עמוד 9

מדינת ישראל, פסקה 135 (טרם פורסם, 6.9.2010) [פורסם בנבו] (להלן: עניין אטיאס); ע"פ 4890/01 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נו 594(1), 605 (2001)). חומרתן של עבירות אלה נובעת מכך שהן כרוכות בהשפלה ובפגיעה באוטונומיה ופוגעות בזכותו של הנפגע להגן על גופו ועל צנעתו. חומרה יתירה נודעת לעבירות מין בקטינים, נוכח פער הכוחות הקיים בנסיבות אלה בין נפגע העבירה ובין מבצעה, אותה מנצל המבצע על מנת להוציא לפועל את זממו ולספק את יצריו (ראו: ע"פ 2285/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (טרם פורסם, 2.3.2011) [פורסם בנבו] (להלן: ע"פ 2285/10; ע"פ 10626/07 אדרי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (טרם פורסם, 24.1.2011)). השיקולים המרכזיים בענישת עברייני מין בכלל, ועברייני מין שביצעו עבירות בקטינים בפרט, הם, אפוא, שיקולי גמול והרתעה והצורך ליתן ביטוי הולם לחומרת המעשים ולסלידה שהם מעוררים" (ע"פ 11100/08 שרעבי נ' מ"י, בפסקה 33).

דברים אלה נאמרו ביחס לאונס אשה שלא בהסכמתה החופשית, בעוד שבענייננו עוסקים אנו באונס במרמה, אך בפסיקה נאמר כי מבחינה משפטית, אונס במרמה הוא אונס לכל דבר וענין (ע"פ 216/16 רדיאדה נ' מ"י, בפסקה 58).

אשר למדיניות הענישה, נאמר בענין אחד, כי אינוס במרמה היא עבירה קלה יותר, מבחינת רף הענישה המקובל (ע"פ 5734/10 קאשור נ' מ"י, בפסקה 15), אך בענין אחר נאמר כי "אין לומר שאינוס על דרך מרמה הוא חמור פחות. הוא מאופיין בנסיבות אחרות לחומרא, ובהן ניצול לרעה של כוח ומעמד..." (ע"פ 30/13 פלוני נ' מ"י, בפסקה 12).

34. להלן נעמוד על פסקי דין אשר מצביעים על מדיניות הענישה הנהוגה, בעבירה של אינוס במרמה.

ע"פ 216/16 רדיאדה נ' מ"י

הנאשם הוא רופא, שערך למתלוננת בדיקת אולטרסאונד. במהלך הבדיקה, החדיר את אצבעו לאיבר מינה, והניע אותה בתוך איבר מינה, תוך יצירת מצג שווא, כי הדבר נדרש כחלק מהבדיקה. נגזרו עליו 30 חודשי מאסר, וכן מע"ת, ופיצוי בסך ₪10,000.

ע"פ 5636/08 פלוני נ' מ"י

מתלוננת בת 17 התאמנה בקבוצת "קונג פו" אצל הנאשם. היא חשה ברע, והוא הסיע אותה לביתה, תוך שהציע לטפל בה בדרך של לחיצות על נקודות אנרגיה כדי לשפר את הרגשתה. הוא הפשיל מכנסיה, והחדיר איבר מינו לאיבר מינה.

המתלוננת השניה, בת 15, התאמנה בקבוצת "איסאי" אצל הנאשם. בתום האימון, הציע לה להישאר, כדי לטפל בכאבי הגב שלה. היא שכבה על הרצפה, והוא החדיר ידו מתחת לתחתוניה, והניע אצבעותיו בין

איבר מינה לפי הטבעת. נגזרו עליו **30** חודשי מאסר, וכן מע"ת, ופיצוי בסך ₪15,000 לכל מתלוננת.

ע"פ 9619/08 פלוני נ' מ"י

הנאשם נפגש במקרה עם אישה, שסיפרה לו כי היא פרודה מבעלה, שמסרב לתת לה גט. הוא הציג בפניה מצג כאילו הוא יועץ נישואין, וכי היא וילדיה זקוקים בדחיפות לפיקוח נפש, והוא יכול לעזור לה. היא הגיעה לביתו, והוא אמר לה שעליו לבעול אותה ולנגוע בה בכל הגוף, והכול לשם שמיים ופיקוח נפש. הוא (בין היתר) החדיר אצבעותיו לאיבר מינה, פעמיים, וכן החדיר איבר מינו לאיבר מינה. נגזרו עליו **48** חודשי מאסר, וכן מע"ת ופיצוי בסך ₪10,000.

ע"פ 30/13 פלוני נ' מ"י

הנאשם הציג עצמו כמטפל מתחום הקבלה. המתלוננת פנתה אליו, בשל משבר ביחסיה עם בן זוגה. הנאשם שכנע אותה שהוא, כחלק מהטיפול, ישכב מעליה ויבעל אותה. לאחר שהשיג הסכמתה במרמה, החדיר איבר מינו לאיבר מינה, עד שהגיע לסיפוקו. את זאת עשה הנאשם שלוש פעמים, בפרק זמן של שבועיים, והכול לאחר שכנע אותה בכזב, כי מעשיו הם חלק מהטיפול. נגזרו עליו **57** חודשי מאסר, וכן מע"ת, ופיצוי בסך ₪60,000.

ע"פ 7064/00 לומקין נ' מ"י

הנאשם הוא רופא, המטפל גם ברפואה אלטרנטיבית. המתלוננת האחת הגיעה למרפאתו. הוא הכניס אותה לסאונה, ונכנס יחד איתה. הוא החדיר אצבעותיו לאיבר מינה, והחל לעסותו, בלוותו את מעשיו בהסברים רפואיים. כמו כן ביצע בה מעשים מגונים.

המתלוננת השניה טופלה אצל הנאשם פעמיים בשבוע. הוא היה מעסה לה את הדגדגן ואת השד, בנימוק שזה נועד להגביר את זרימת הדם, וכן הכניס אצבעותיו לנרתיק שלה.

נגזר עליו **66** חודשי מאסר, וכן מע"ת. **34**

35. הסנגור הפנה אותנו אל ע"פ 5734/10 **קאשור נ' מ"י**. במקרה זה, הנאשם, ערבי ונשוי, הציג עצמו ככזב בפני המתלוננת כיהודי ורווק, וכמעוניין בקשר רומנטי משמעותי. הוא עשה בה מעשים מגונים, ואח"כ הפשיט אותה והחדיר איבר מינו לאיבר מינה, עד שהגיע לסיפוקו, וזאת בהסכמתה שהושגה במרמה. נגזרו עליו **9** חודשי מאסר, וכן מע"ת, ופיצוי בסך ₪10,000.

ניכר, לדעתנו, כי במקרה זה חברו יחדיו שורה של נסיבות, אשר הביאו לעונש קל במיוחד, שאיננו משקף את

מדיניות הענישה המקובלת בד"כ בעבירות אלה:

מדובר היה במעשה אינוס אחד, חד פעמי; אין לנאשם כל עבר פלילי שהוא; הנאשם השתתף בקבוצה טיפולית לעברייני מין; שירות המבחן חיווה דעתו כי הנאשם התקדם בכל הנוגע להפנמת חומרת מעשיו ותיקון דרכיו, וחותר להשתלבות בחברה בנתיב נורמטיבי ומועיל, והוא עקבי בניסיונו להשתקם; שירות המבחן המליץ על עבודות שירות; המאשימה עצמה עתרה לעונש מאסר העולה על 6 חודשים.

36. להלן נעמוד על פסקי דין באשר למדיניות הענישה הנהוגה בעבירה של מעשה מגונה במרמה.

רע"פ 5117/14 בן דור נ' מ"י

הנאשם הורשע במעשים מגונים במרמה בשתי מתלוננות, וכן בניסיון למעשה מגונה במרמה כלפי מתלוננת שלישית. כל אחת מהן הוציעה דירה למכירה באתר האינטרנט "יד 2", והנאשם הגיע ונפגש עם כל אחת מהן בדירתה, וביצע בהן מעשים מגונים (או ניסיון). לגבי מתלוננת אחת, הוא אחז בידה והניחה על איבר מינו. לגבי השנייה, הוא חשף בפניה את ישבנו, ואח"כ הכניס ידו למכנסיו ונגע באיבר מינו בעודו משוחח איתה. לגבי השלישית, הוא הסתובב בדירתה עם תחתוני בוקסר קצרים, וניסה באמצעי עורמה להביא לקרבה פיזית שלה אליו. נגזרו עליו 9 חודשי מאסר, וכן מע"ת, ופיצוי למתלוננות.

ע"פ 8797/13 פלוני נ' מ"י

הנאשם יצר קשר עם נשים שונות, חלקן קטינות, הציג עצמו בכזב כבעל סוכנות לדוגמניות, והציע להן להצטרף לתחום הדוגמנות בטענות כזב. כתב האישום כלל 13 אישומים (אחד מהם נמחק), אולם האישום היותר רלוונטי לענייננו הוא האישום הראשון, שלפיו, הנאשם פנה אל המתלוננת והציע לה עבודה בתחום הדוגמנות, והיא הסכימה להיות אתו בקשר, ושלחה לו תמונות שלה, ותצלום תעודת זהות שלה. הוא ביקש ממנה להגיע למלון באשדוד, בטענה שמצא עבודה עבודה. במלון, הנאשם ליטף וחיבק אותה, נגע בשדיה מתחת לחזיה, שלא בהסכמתה, וניסה להכניס ידו לתוך מכנסיה. האישום הראשון כלל גם עבירות נוספות, היינו, שהוא זייף את תעודת הזהות שלה, והזמין על שמו קו אינטרנט וקו טלפון, אותם התקין בביתו. נגזרו עליו 6 שנות מאסר, אך אין ללמוד מכך לענייננו, הואיל ומדובר היה ב-12 אישומים, 12 מתלוננות, מהן 4 קטינות, ריבוי של עבירות מין ואחרות, ועונש המאסר התייחס, כמובן, לכל המכלול.

מה שכן רלוונטי לענייננו הוא, שמתחם העונש שנקבע ע"י ביהמ"ש המחוזי בגין האישום הראשון הוא **12 - 24 חודשי מאסר** (ביהמ"ש העליון לא דן בשאלת המתחם, אולם הערעור נדחה).

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות בשני האישומים

37. אין מדובר במעידה חד פעמית, שהרי מדובר בשני אירועים שונים, במועדים שונים, ובשתי מתלוננות, כאשר בכל אחת מהן ביצע הנאשם מספר מעשים מיניים, שההסכמה להן הושגה במרמה.

38. הנאשם תכנן היטב את מעשיו מראש, וטמן למתלוננות מלכודת מתוחכמת ומניפולטיבית, על מנת לתפוס אותן ברשתו, ולקיים איתן יחסי מין, או מעשים מגונים, בדרך של מרמה.

בשני המקרים הוא התחזה (בפייסבוק) לאשה בשם שיר, אשר "אמרה" למתלוננות כי צלם מטעמה ייצר איתן קשר, ובהמשך - יצר הוא עצמו קשר איתן, בהיותו כביכול הצלם מטעמה של שיר. העובדה שפנה אליהן בדמותה של אשה, שהפרופיל "שלה" בפייסבוק לא העלה סימנים מחשידים, מנעה מהן לזהות את הסיכון. בהמשך, הצליח ללכוד אותן ברשתו באמצעות מצגי שווא וגניבת דעת, הכול כמפורט בעובדות כתב האישום לעיל.

39. הסיבות אשר הביאו את הנאשם לבצע את זממו קשורות לייצרו המיני ורצונו הבלתי נשלט לספק את תאוותו הגופנית, תוך הערמה ומצג שווא כלפי קורבנותיו.

נסיבות נוספות, הקשורות בביצוע העבירה באישום הראשון

40. לגבי המתלוננת נושא האישום הראשון, מדובר בקטינה, בת 17. פער הגילים בינה לבין הנאשם הוא 20 שנה.

41. האירוע עם הקטינה נמשך מספר שעות, כשבכל עת יכול היה הנאשם לעצור ולחדול ממעשיו, אך הוא המשיך ואנס אותה שוב ושוב, תוך הפיכתה לחפץ חסר כל ערך ורצון עצמי, וחוסר כל חמלה כלפיה. בסופו של דבר הוא אנס את הקטינה שבע פעמים, במהלך אותו יום, מהן פעם אחת בהחדרת אצבעותיו לאיבר מינה, ושש פעמים בהחדרת איבר מינו לאיבר מינה.

42. הנאשם המשיך במעשיו גם כשהקטינה התלוננה בפניו, מספר פעמים, כי היא חשה כאבים, ואיננה מעוניינת לקיים עמו יחסי מין.

43. הנזקים הקשים שנגרמו לקטינה, במישורים רבים ושונים של חייה, פורטו היטב בתסקיר נפגעת העבירה, ואין לנו אלא להפנות לפסקאות 14 - 22 לעיל. באשר לטענה הנוגעת לתמונות הפייסבוק של הקטינה, אנו סבורים כי מדפי הפייסבוק שהוגשו לעיונו לא ניתן ללמוד דבר על רגשותיה של הקטינה, על מצבה הנפשי ומצבה בכל מישורי חייה, ועל חיי החברה שלה. "חברים" בפייסבוק אינם בהכרח חברים במציאות, וקיומם אינו מלמד על חיי חברה. התמונות מהפייסבוק לבטח אינן מהוות מענה

לניתוח הרציני, המעמיק והיסודי שנערך בתסקיר נפגעת העבירה, ע"י מומחים שמלאכתם בכך.

44. נוסף, כי הנאשם, באמצעות מצגי שווא ודרכי רמיה, השיג את הסכמתה של הקטינה לקיום יחסי מין מספר רב של פעמים, ובכך ביזה והשפיל אותה, ופגע ביכולתה ליתן אמון בבני אדם. גם אמירותיה הברורות, כי כואב לה, וכי אינה מעוניינת לקיים עמו יחסי מין, לא הועילו, ולא מנעו ממנו לחזור ולשכנעה, בכזב, כי יש להמשיך במעשים אלה במטרה להשיג תמונות טובות יותר, כביכול.

בעניינה של הקטינה נציין כי "אמנם עבירות מין מסבות נזק, פיזי ונפשי, לכלל הנפגעים והנפגעות, אך אין ספק שפגיעה מינית בגיל צעיר יש בה כדי להשפיע בצורה קשה ומקיפה יותר על אישיותו של הנפגע ועל עולמה הפנימי של הנפגעת. אל לנו לשכוח כי בשלב זה בחייו של הפרט יש למרבית החוויות שהוא נחשף להן פוטנציאל לגבש ולעצב עוד נדבך ועוד פן באישיותו המתפתחת, והדברים הם בבחינת מקל וחומר כאשר החשיפה היא לחוויות טראומטיות ואלימות, כדוגמת תקיפה מינית. במקרים כגון אלה, יש לשיקולי הרתעה משקל משמעותי ביותר לענין העונש" (ע"פ 6092/10 פלוני נ' מ"י).

נסיבות נוספות, הקשורות בביצוע העבירה באישום השני

45. בעניינה של המתלוננת באישום השני, לא הוגש תסקיר נפגעת עבירה, אולם "מקום שלא הוגש תסקיר קורבן, אין משמעם של דברים כי בית המשפט רשאי להניח כי נפגע העבירה יצא ללא פגע, והעבירה שבוצעה בו לא הותירה בו רישומה. מדובר בעבירות שהנזק טבוע בהן מעצם טיבן, וקיומו הוא בבחינת הנחה שאין צורך להוכיחה. כמוכן, מקום שמבקשים להראות את חומרת הנזק והיקפו, יכול הדבר להיעשות באמצעות תסקיר קורבן. מכאן, העדרו של תסקיר קורבן אינו מעלה ואינו מוריד במקרה דנן " (ע"פ 6695/08 פלוני נ' מ"י, בפסקה 14). דברים אלה יפים הם למקרה שבפנינו, הגם שאנו מניחים כי נזקיה של מתלוננת זו הם פחותים, בהשוואה למתלוננת הראשונה, שכן, מדובר במעשים חמורים פחות, וכמו כן, מדובר במתלוננת שאינה קטינה.

המתחם

46. לאחר ששקלנו את הערכים החברתיים שנפגעו, ומידת הפגיעה בהם, וכן את מדיניות הענישה הנהוגה, והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הכול כמפורט לעיל, ונתנו אל לבנו, בין היתר, את העובדה, שבאישום הראשון אנו קובעים מתחם עונש בגין "אירוע אחד", הכולל **שבעה** מעשי אינוס, דעתנו היא, כי מתחמי העונש ההולמים, בנסיבות תיק זה, הם:

בגין האישום הראשון 4 - 6 שנות מאסר.

בגין האישום השני 10 - 24 חודשי מאסר.

עמוד 14

ב. גזירת עונשו של הנאשם בתוך המתחם

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

47. הנאשם הוא כיום בן 38, נשוי ואב לארבעה ילדים קטנים (מגיל שנה וחצי ועד עשר וחצי). בעקבות העבירות שביצע, והרשעתו בהן, התפרק התא המשפחתי, והנאשם מצוי כיום בהליך גירושין, אינו רואה את ילדיו באופן סדיר, וגם איבד חלק ניכר מרכושו.
48. אביו של הנאשם מבוגר וחולה במחלות רבות, והוכר בביטוח הלאומי כבעל 80% נכות.
49. זו הפעם הראשונה שהנאשם ירצה עונש של מאסר בפועל, וברור לנו כי עונש מאסר יפגע בו ובבני משפחתו, כפי שתיאר הנאשם בדבריו לפנינו (פסקה 29 לעיל), אלא שייצרו שלו ומעשיו הרעים, והמחושבים היטב, הם שהמיטו עליו את הנזק הזה.
50. הנאשם הודה, כבר בחקירתו הראשונה במשטרה, במיחוס לו, ובכך נטל אחריות למעשיו, וחסך את העדת המתלוננות בבית המשפט.
- יש לציין, עם זאת, כי הנאשם, בדברו האחרון, התמקד בעיקר ב"רחמים עצמיים", היינו, דיבר בעיקר על סבלו שלו, ועל הסבל והאכזבה שגרם לבני משפחתו, ועל כך שהוא רוצה לפצותם. הוא לא הזכיר כמעט כלל את המתלוננות, לא גילה אמפתיה כלפיהן, ולא התייחס לנזקים שגרם להן.
51. בעברו של הנאשם הרשעה אחת (שכבר התיישנה), משנת 2007, בגין עבירה של תקיפה סתם - בת זוג, שבוצעה בשנת 2006, ובגינה נדון הנאשם למאסר על תנאי והתחייבות.

העונש

52. בשים לב למתחמים שקבענו, ובהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, אנו

גוזרים על הנאשם את העונשים כמפורט להלן:

- א.** בגין האישום הראשון - 5 שנות מאסר, ובגין האישום השני - שנת מאסר אחת, באופן שבסך הכול ירצה הנאשם עונש של 6 שנות מאסר בפועל, החל מיום מעצרו האחרון 26/6/17 ובניכוי ימי מעצרו 14/9/16 עד 14/12/16.
- ב.** מאסר על תנאי למשך 18 חודשים, והתנאי הוא, שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין תשל"ז-1977.

ג. הנאשם יפצה את המתלוננת באישום הראשון בסך של ₪75,000 ואת המתלוננת באישום השני בסך של ₪10,000. הנאשם יפקיד הסכומים הנ"ל במזכירות בית המשפט עד יום 1.3.18. איחור בתשלום יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום. המאשימה תעביר למזכירות בית המשפט את פרטי המתלוננת, לצורך העברת הפיצוי אליהן.

זכות ערעור לביהמ"ש העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום כ"ב כסלו תשע"ח, 10/12/2017 במעמד הנוכחים.

דבורה עטר, שופטת

צבי דותן, שופט

רות לורך, שופטת, סגנית נשיא

החלטה

הפקדון בסך 10,000 ₪ יועבר לטובת הפיצוי.

איננו סבורים שנכון לדחות את תשלום הפיצוי עד לאחר שחרורו של הנאשם מן המאסר, יחד עם זאת, ניתנת אורכה נוספת לתשלום הפיצוי עד ליום 1/5/18.

ניתן והודע היום כ"ב כסלו תשע"ח, 10/12/2017 במעמד הנוכחים.

דבורה עטר, שופטת

צבי דותן, שופט

רות לורך, שופטת, סגנית נשיא